

Kasvun ja oppimisen lautakunta 11.02.2026

Oikaisuvaatimus varhaiskasvatuksen asiakasmaksupäätöksistä

Valmistelijat / lisätiedot:
Askolin-Berggren Anni
Rauman Maria
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
vs. Varhaiskasvatuksen johtaja Lehtonen Ulla

Kasvun ja oppimisen lautakunta hylkää varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja koskevista päätöksistä tehdyn oikaisuvaatimuksen selostusosasta ilmenevin perustein.

Käsittely

Päätös

Selostus

Tammikuussa 2026 tehdyn tulotarkistuksen yhteydessä on huomattu, että perheen tulot ovat muuttuneet olennaisesti niistä tuloista, joiden perusteella varhaiskasvatusmaksu on määrätty päätöksellä 28.09.2025. Tämän johdosta perheelle on tehty 7.1.2026 oheismateriaalina olevat varhaiskasvatuksen asiakasmaksupäätökset. Koska perhe ei ollut ilmoittanut tuloissa tapahtuneista muutoksista, oikaistiin varhaiskasvatusmaksua takautuvasti 1.6.2025 alkaen.

Maksupäätöksistä on tehty määräajassa saapunut oikaisuvaatimus, jossa päätöksiä vaaditaan poistettavaksi takautuvan perinnän osalta tai kohtuullistettavaksi merkittävästi. Oikaisuvaatimuksen mukaan Espoon kaupunki on 6.1.2025 antamaansa päätökseen merkinnyt toisen oikaisuvaatimuksen tekijän tuloksi 0 euroa. Oikaisuvaatimuksen tekijät katsovat, että koska he eivät ole antaneet virheellisiä tietoja eivätkä he ole saaneet selkeää kehotusta toimittaa puuttuvia tulotietoja, takautuvaa perintää voidaan pitää perusteettomana, kun asiaa katsotaan luottamuksensuojan, hyvän hallinnon periaatteiden sekä viranomaisen oman selvitysvastavuuden näkökulmasta. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan oheismateriaalina.

Maksun määrääminen takautuvasti

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 12 §:ssä säädetään maksun määräämisestä toistaiseksi ja maksun tarkistamisesta:

Varhaiskasvatusmaksu määrätään toistaiseksi. Maksu on kuitenkin tarkistettava silloin, kun:

- 1) perheen maksukyky on olennaisesti muuttunut;

- 2) on ilmeistä, että maksua määrättäessä huomioon otettavat perheen olosuhteet ovat muuttuneet;
- 3) lapsen varhaiskasvatusaika muuttuu; tai
- 4) maksu osoittautuu virheelliseksi.

Jos maksun määräämistä koskeva päätös on ilmeisesti perustunut lapsen vanhempien tai muiden huoltajien antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta.

Aiemmin tehdyn maksupäätöksen perusteena on toisen huoltajan osalta ollut 0 euron tulot. Kelan tiedoissa on näkynyt, että hänelle maksetaan lastenhoidontukea vuodelle 2027 asti eikä lastenhoidon tukea huomioida tulona varhaiskasvatusmaksua määrättäessä. Tulotarkistuksen yhteydessä ilmeni, että huoltaja ei ole ilmoittanut tulojensa muuttumisesta keväällä 2025 saamansa ansiosidonnaista päivärahaa koskevan päätöksen johdosta. Tämän vuoksi varhaiskasvatusmaksua tarkistettiin 1.6.2025 alkaen.

Huoltajilla on ensisijainen velvollisuus ilmoittaa tuloissaan tapahtuneista olennaisista muutoksista. Espoon kaupunki ei saa tulotietoja automaattisesti Kelasta tai tulorekisteristä. Tulotiedot voidaan tarkistaa tulorekisteristä vain asiakkaan suostumuksella. Suostumus on kertaluontoinen.

Velvoite ilmoittaa tulotiedoissa tapahtuneista muutoksista ilmenee varhaiskasvatuksen asiakasmaksupäätöksestä sekä varhaiskasvatusmaksuja koskevasta asiakastiedotteesta. Huoltajia on ohjeistettu ilmoittamaan viipymättä Espoon kaupungille tulotiedoissaan tapahtuvista vähintään +/-10 %:n suuruisista muutoksista.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki velvoittaa maksun tarkistamiseen lain 12 §:n 1 momentissa mainituissa tilanteissa. Maksu voidaan tarkistaa myös takautuvasti, mikäli huoltajat ovat antaneet virheellisiä tulotietoja. Tämä koskee myös tilannetta, jossa huoltajat ovat laiminlyöneet ilmoittaa tuloissaan tapahtuneista muutoksista. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksupäätöksellä määrätylle maksulle ei muodostu sellaista luottamuksensuojaa, että se estäisi maksun tarkistamisen ja takautuvan oikaisemisen silloin, kun maksu on perustunut virheellisiin tai puutteellisiin tietoihin tai kun tulomuutoksista on laiminlyöty ilmoittaa.

Koska huoltajat eivät ole edellä todetun mukaisesti ilmoittaneet tulotiedoissaan tapahtuneista yli 10 %:n muutoksista, on varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 12 §:n 2 momentin mukaisesti maksua voitu oikaista takautuvasti 1.6.2025 alkaen. Päätökset eivät ole lainvastaisia ja oikaisuvaatimus tulee hylätä.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Salassa pidettävä, Oikaisuvaatimus 12.1.2026, JulkL 24.1 § 23 kohta

- Salassa pidettävä, Päätös varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta 1.12.2025 alkaen, JulkL 24.1 § 23 kohta
- Salassa pidettävä, Päätös varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta 1.6-31.8.2025, JulkL 24.1 § 23 kohta
- Salassa pidettävä, Päätös varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta 1.9-30.11.2025, JulkL 24.1 § 23 kohta
- Ei julkaista, Oikaisuvaatimuksen tarkennus 21.1.2026, sisältää henkilötietoja

Tiedoksi

Oikaisuvaatimuksen tekijä